מסורת השס

עין משפט נר מצוה

דמינת ניחא לה · להתקדש לראשון שהוא שלש על ספק זה שאם ימות חזקק לאחיו: **מן דו** · גוף שניס כלומר אשה בכל דהו ניחא לה: **זה וכה כשלו וזה וכה כשלו** · ונהי נמי לרבנן דקנסו ליהוריב דקבול אשה מקמי כסף אלא לרבי יהודה מ"ע דקנים לדעתיה: **לדברי רבי יהודה** · ואע"נ דקנים תורה אור

ליה לידעיה ה"מ היכא דאשה קיים דיכולין בני יהוריב להקריבו בעוד משמרתן קיימת ובהכשר אבל אם קדמו והקריבוהו בפסול דאשה הבא קודם הקרן פסול הוא כדמפורש לקמן ינתן אשה הבני לידעיה: **למאי הוי** · דקתני זכו: **כגון דנפק משמרתם** · דהני וההני אלא תבעו בני יהוריב את הכסף במשמרתם ולא בני ידעיה את האשה במשמרתם ואינטריך לאשמועינן דלא תימא טעמא דרבי יהודה שיחזור בעוד משמרתן קיימת אבל היכא דלא תבעו מחלו לבני ידעיה: **קמ"ל** · דכיון דבלי ידעיה נמי לא תבעו לאשה במשמרתן יחזור כסף אצל אשה ויקריבוהו בני יהוריב כשיחזור שבת משמרתם: **אשה המוקדשת [לו] לכהן מלבד איל הכפורים אשר יכפר בו** · כלומר לא קרב האיל עדיין: **אלא מאשר יכפר קמינא** · דכתיב בלשון עתיד מדלא כתיב 'אשר כיפר' ומשמע דכשהגיע לכהן את האשה דהיינו קרן הכסף עדיין לא כיפר: **מנין שאם הביא מעילתו** · גבי נהנה מן הקדש קאמר: **מעילתו** · קרן הקדש שמעל בו: **באיל באשם ונפלה** · משמע אין סליחה אלא בשמיתה "איל" כמשמעו "באשם" קרן כדילוף לקמיה הקדש מהדיוט מה "האשם" דכתיב בגזל הגר קרן הוא כדאמר לעיל (דף קי.) אף "אשם" דכתיב בהקדש קרן הוא: **באיל באשם** · משמע באיל שהוא בא חובה לאשם שהוא קרן אלמא קרן בריאה מייתי: **אין המומה מעכב** · את הכפרה: דאמר קרא "האשם המושב לה' לכהן מלבד איל הכפורים אשר יכפר בו" מכלל דכסף ברישא, אמר ההוא מרבנן לרבא אלא מעתה "מלבד עולת הבקר" הכי נמי מכלל דמוספין ברישא והתניא "מנין שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר תלמוד לומר "וערך עליה העולה" ואמר רבא "העולה" עולה ראשונה? אמר ליה אנא "מאשר יכפר בו" נפקא ליה ועדיין לא כיפר: תנ"ר "מנין שאם הביא מעילתו ולא הביא אשמו, אשמו ולא הביא מעילתו שלא יצא? תלמוד לומר "באיל האשם" ונסלח לו", ומנין שאם הביא אשמו עד שלא הביא מעילתו שלא יצא תלמוד לומר "באיל האשם" האשם בכבר יכול כשם שאיל ואשם מעכבים כך חומש מעכב? תלמוד לומר "באיל האשם" ונסלח לו" איל ואשם מעכבים בהקדש "ואין חומש מעכב, וילמד הקדש מהדיוט, והדיוט מהקדש הקדש מהדיוט: מה "אשם" דהתם = קרן אף "אשם" דהכא = קרן והדיוט מהקדש מה הקדש אין חומש מעכב אף הדיוט נמי אין חומש מעכב:

אמר רבא לעורו · תימה דהכא משמע אפילו בפסול קודם זריקה וגם כשהעור מחובר עדיין בבשר ונעשה בו פסול קודם שחיטה שהבית קודם הכפרה שרי בהנאה ובזבחים בפרק טבול יום (דף קד. ושם) אמר רבי דם מרלה על העור בפני עצמו פי' כשהוא מופשט ואירע פסול בבשר הדם מרלה על העור וכשהוא עם הבשר "ונולד בו פסול קודם זריקה הרי הוא כיולא בו אחר זריקה הורלה בשר שעה אחת יפשיטנו ועורו לכהנים אלמא כשהוא עם הבשר ונפסל קודם זריקה יולא לשריפה והכא אירע בו פסול קודם שחיטה שהוכא קודם הכפרה ואמאי לא יצא העור לשריפה: **ת"ל** העולה עולה ראשונה · פי' ראשונה שבפרשת פנחס וכי היכי דמלבד עולת הבקר גלי לך בהדיא דמלבד דבר הקודם לו קאמר הכי נמי מלבד איל הכפורים דבר הקודם לו קאמר ותימה דילוף הכא מהעולה ובפרק כל התדיר (זבחים דף פט. ושם*) ילוף ממלבד עולת הבקר לאודויה וי"ל דהתם נמי מהעולה קסמיך ועוד יש תירוץ אחר ואין להאריך כאן*:

וילמד הקדש מהדיוט והדיוט מהקדש · תימה אמאי אינטריך קרא לגיל גבי הדיוט שאם הבית אשמו עד שלא הבית גזילו לא יצא נילף מהקדש ויש לומר דאי לאו דאשכחן שהאשה הכתוב הדיוט להקדש לחך מילתא לא הוה ילפינן אחי מהאי לענין שאר דברים אבל השתא דאשכחן שהאשה אותן דבתרוייהו אם הבית אשמו תחילה לא יצא כמו כן יש להשוותם לענין שאר דברים:

ד"ה כגון]

[ועיין תוספות כתובות קו: ד"ה כדאמר ותוספות זבחים פט. ד"ה כל ומנחות מט. ד"ה ת"ל ותוספתא נת: ויומא לד. ד"ה העולה]

הגהות הב"ח

(א) גמ' כדרים לקים:

הדרן עלך הגוזל עצים